

„NAŠ GLAS“ izide vsakega prvega, in petnajstega v mesecu. Naročnina za celo leto Din 40.—, za pol leta Din 20.—, za četrt leta Din 10.—. — Za inozemstvo je dodati poštnino. — Oglasi po ceniku. —

NAŠ GLAS

Uredništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/L. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Upravništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6. Račun poštne hranilnice v Ljubljani št. 11.467.

List za državne nameščence in upokoјence

I. G. N.:

Poštenju čast!

Dandanašnji, ko se vsepovsod postavljajo oltarji zlatemu bogu, ko se »v strup spreobrača, kar srce si sladkega obeta«, ni čudno, če postane človek že v mladih letih viharjev notranjih igrača.

Srce, ta tajinstveni instrument notranje harmonije, ga žene z neodoljivo silo v pomoč k sočloveku — trpinu, ki se muči od zore do mraka, pa si revež pomagati ne more. Sočutje in usmiljenost sta tisto, kar loči človeka od živali. Skrbi zase, pusti brata, mu prigovarja brezsrčni, hladni razum na drugi strani. Pred oči mu slika lepo, brezskrbno bodočnost, ki ga čaka, če sledi njegovemu mamljivemu glasu.

Mlad ali star, kdo si ne želi srečnega, udobnega življenja? Prav je in modro, če se skuša človek z delom, pridnostjo in varčnostjo že v mladih letih primerno zavarovati za jesen življenja. Čuvaj bele novce za črne dni! S tem pa, seveda, ne mislimo brezvestnega kopicenja bogastva na račun in škodo drugih.

Pri pehanju za svoj obstanek le preradi pozabimo, da svet ni ustvarjen samo za nas, temveč, da ima vsakdo brez izjeme pravico do koščka prostora na božjem soncu, pa naj že bo močan ali slaboten, reven ali bogat. Mnogoteri so pota, ki nas vodijo tja, a kako malo jih je, ki ne bi bila v kvar nam ali bližnjim, ki ne bi zastrupljala najplemenitejšega, kar je v nas!

Cilj je vsem skupen, le sredstva so različna. Nesebičnik se bo pri izbiri sredstev držal starega načela: kar nočeš, da drugi tebi storé, ne stori tudi ti drugim. Tako tenkovesten in rahločuten pa koristolovec ni. Njemu je vsako sredstvo dobro, samo da vodi do cilja. Zato ni čudno, če ne loči vedno tujega od svojega, dovoljenega od prepovedanega.

V zadnjem času so kakor po vsem svetu tudi pri nas goljufije, kraje in poneverbe tako rekoč na dnevnem redu. Naše dnevno časopisje — zlasti beograjsko — beleži te in enake zablode s tako vneto in natančnostjo, kakor da gré za bogvé kako važna

državna vprašanja. Zato se ne smemo čuditi, če današnji svet premetenega goljufa ali tatu, ki si je nagrabil vreče denarja, bolj ceni, kakor revnega poštenjaka, katerega še psuje z bedakom.

Nedavno sem čital v »Koprivah« sledečo persiflažo: Znanega politika B. M. so vprašali novinarji, kaj namerava začeti, ker je že leto dni brez stalne politične zaposlitve. »Za sedaj nič,« jim ta odgovori. »Že leto dni iščem društvo »Iskrenost«. — Mislim, da bi se morda odgovor glasil pravilnejše: iščem poštenost.

Zalostna resnica je, da je poštenost, zlasti še v javnem udeleževanju pri nas že v splošno napotje. Kdor le utegne, se spodtika ob njo. Celó tako daleč smo že prišli, da postaja poštenjak čistih rok in srca predmet smeha, omalovaževanja in zapostavljenja.

Kaj bi dejal o tem propadanju нравstvenih vrednot, o sedanji strahotni pokvarjenosti, moj dragi Francé Prešeren, ki si že v tistih lepih patriarhalnih časih z gnusom tožil:

»... da le petica dá ime sloveče, da človek to velja, kar plača. Sem videl čislati le to med nami, kar um slepi z goljufijami, ležami.«

In pa:

»Lani je slepar starino še prodajal, nosil škatlje, meril platno, trak na vatle, letos kupi si graščino...«

Pri nas si je znal marsikateri, od vseh spoštovani in češčeni slepar »prislužiti« graščino celo kar preko noči. In njegov ugled v očeh javnosti raste s kupom prisleparjenega denarja.

Skraini čas je že, da temeljito pometemo z vso nepoštenostjo, še prav posebno pa z njenim najogabnejšim izrodkom, s korupcijo, to prostitutko našega javnega življenja, ki zastruplja vero v pravni red, v temelje družabnega sožitja in ki tira državo v gotovo propast.

Ne samo do praga, čez prag mora nesnaga!

Zadružni jubilej

Lepa zadrugarska proslava v Zagrebu

V dneh 21. do 23. maja se je vršil v Zagrebu redni občni zbor Zveze nabavljalnih zadrug drž. uslužbencev. To zborovanje, že petnajsto po vrsti, je bilo hkrati tudi namenjeno ne le proslavi petnajstletnice delovanja naše Zveze, temveč tudi tridesetletnici zagrebške železničarske nabavljalne zadruge in desetletnici ondotne železničarske kreditne zadruge. Tako so se v teh dneh praznovali hkrati kar trije zadružni jubileji. Nas zanima seveda v prvi vrsti letni obračun delovanja Zveze, iz katerega je razvidno gibanje in napredovanje celotnega našega zadružništva. Petnajst let je preteklo, odkar se je po vojni začelo načrtno in sistematsko zadružniško delovanje med državnim uslužbenstvom in danes vidimo že lepe rezultate tega delovanja. Naše zadruge ustanove, bodisi nabavljalne, kreditne, stavbne ali proizvodne, so postale močne in važne gospodarske edinice, ki že nekaj pomenijo v našem gospodarskem življenju.

Iz poročila Zveze je razvidno, da je bilo konec leta 1935. v nji včlanjenih 231 zadrug državnih uslužbencev z 1441 deleži v skupnem znesku 753 tisoč 500 dinarjev. Od teh je bilo: 97 nabavljalnih, 119 kreditnih, 10 stavbnih in 5 produktivnih zadrug. Združevale so vsega skupaj 128.435 članov s 301.063 zadružnimi deleži. Vse zadruge so razpolagale z nad 235 milijoni dinarjev obratnega kapitala. V minulemu letu je imela Zveza nad 10 milijonov dinarjev čistega viška. Od tega je 3,8 milijona dinarjev viška od obresti za posojila včlanjenim zadrugam. Od prihranka 17 milijonov dinarjev se je en milijon vnesel v rezervni sklad za dubiozne terjatve, ostalo se je pa porabilo za okrepitev drugih skladov Zveze.

Kako močno se je razvilo delovanje Zveze, kaže statistika, po kateri je lani naravnost pri poljedelcih kupila nad 990 vagonov žita in ga zmlela v več kot 9,6 milijonov kilogramov moke za razpošiljanje včlanjenim zadrugam. Zveza ima dva lastna mlini, v Adi in Molu, v Beogradu ima zadružno prenočišče v dveh zgradbah, zadružno menzo in zadružno pralnico. Proti koncu minulega leta je pričela z zadružnim zavarovanjem, ki se lepo razvija.

Za širjenje zadružnih načel med javnim nameščenstvom izdaja mesečnik »Zadrukarstvo«, za družine poljudni list »Zadružna zastava«, ki izhaja dvakrat na mesec, vsako leto pa izda tudi svoj koledar. Za šolsko mladino razpisuje nagrade za najboljše

sestavke o zadružnih vprašanjih. Zveza prireja tečaje za strokovno izobrazbo uslužbenstva včlanjenih zadrug, tako tečaje za poslovodje in prodajalce v nabavljalnih zadrugah, za knjigovodje v kreditnih zadrugah i. t. d.

Zborovanje v Zagrebu se je pričelo 21. maja s skupnim posvetovanjem odposlancev vseh naših zadrug, kjer so se podrobno prereševala najrazličnejša vprašanja o vseh panogah zadružnega udeleževanja. Na glavni seji zborovanja, ki je bila 23. maja popoldne, je predsednik Zveze, g. Miloš Štibler pozdravil vse delegate, zlasti pa zastopnike bolgarskih zadružnih ustanov, ki so se v tako lepem številu (53 oseb) udeležili tega jubilejnega zadružnega zborovanja jugoslovanskih javnih uslužbencev. Govorili so zastopniki raznih zadružnih organizacij, zastopnik bolgarskih gostov je pa pozdravil javne uslužbenke — zadrugarje kot pionirje za skupno delo in dosego vzvišenih zadružnih ciljev. Po predavanju o zadrugarstvu so bile volitve. Zvečer ja zagrebški župan priredil slavnostno večerjo na čast bolgarskim zadružnikom.

V nedeljo, dne 24. maja je bilo slovesno zborovanje, katerega se je udeležil tudi odposlanec Nj. Vel. kralja, ban savske banovine, zagrebški župan in zastopniki uradov, kulturnih društev, raznih zavodov in ustanov. Zborovalce je pozdravil zastopnik fin. ministra g. Miloš Papič, nato pa delegati raznih zadružnih organizacij.

Končno je predsednik g. Štibler na kratko orisal zgodovino naše Zveze, nakar je sledilo poročilo o dosedanjem delovanju obeh jubilarov, zagrebške nabavljalne oz. kreditne železničarske zadruge. S predavanjem podpredsednika Zveze, g. Ikonica, o zadrugarstvu je bila slavnostna seja končana.

Bolgarski gostje so se odpeljali v Ljubljano in ostali v Sloveniji tri dni. O tem poročamo posebe.

Ob jubileju našega zadružništva je treba ugotoviti, da se to gibanje iz leta v leto bolj širi in da zajema med nami zmeraj globlje in širše plasti. Javno uslužbenstvo se pričinja zavedati pomena samopomoči in ustanavlja zadruge, ki mu pomagajo, da laže prenaša že kar neznosno breme gospodarske stiske. Število članov v naših zadrugah narašča, obratovanje se veča, uspehi postajajo vidnejši. Važnejše pa kot neposredne gnotne koristi, ki poedincem izvirajo iz sodelovanja pri tem zadrugarskem gibanju, so njegove dalekosežne moralne in socialne posledice. Glavno je to, da se v javnih uslužbencih vse bolj utrjuje zavest, da more edino složnost in zadružna samopomoč nadomestiti našemu stanu vsaj del tistega, česar nam delodajalec v teh slabih časih ne nudi.

Zato veljaj ob petnajstletnici naše Zveze vsem državnim uslužbencem nauk:

V zadružništvu je rešitev!

Učiteljske težnje

Objava glavnega odbora Jugoslov. učiteljskega združenja

Glavni odbor Jugoslov. učiteljskega združenja je na svojih sejah od 31. maja do 2. junija 1936 obravnaval vprašanja prosvetne, šolske in stanovske politike, in je soglasno med drugim ugotovil:

Iz poročil, ki so jih podali člani glavnega odbora je ugotovljeno, da živijo šolski otroci v državi povečini v zelo bednih materialnih razmerah in je neobhodno potrebno, da se ukrene vse za ublažitev tega stanja. Zaradi tega se pozivajo narodni učitelji, da potom karitativnih ustanov in otroške samopomoči delujejo za ublažitev takih razmer. Prav tako naj se opozarjajo odločilni faktorji na podporanje tega dela in da s svoje strani ukrenejo vse, kar je potrebno za uspeh te akcije.

Glavni odbor smatra za neobhodno potrebno naglasiti, da se samo s popolno demokratizacijo narodne šole, s pedagoško svobodo učitelja in z njegovo materialno preskrbo, s svobodo in preskrbo šolskega otroka ustvarja svobodna atmosfera šole in vedrina duha v njej. Vse to je potrebno za svoboden razvoj naših bodočih državljanov. Prav tako smatra za neobhodno potrebno popolno in svobodno razvijanje učiteljske organizacije v okviru odobrenih pravic in postavljenih smotrov, a za škodljivo razno vmešavanje nepoklicanih oseb v osebna, stanovska in čisto prosvetna šolska vprašanja, ki so postavljena kot idealni smotri učiteljske organizacije. To ustvarja čisto trpljenje učiteljskih družin in zmedo pri pouku.

Glavni odbor ugotavlja z zadovoljstvom in priznanjem odločilnim faktorjem dva važna ukrepa v korist narodne šole in narodnega učiteljstva, in sicer: delen prenos vzdrževanja narodnih šol na banovine in spremembo disciplinskega postopka za učiteljstvo.

Nova disciplinska uredba, ki jo glavni odbor pozdravlja in smatra kot moralno pridobitev za ugled narodnega učiteljstva, — ako se ostane pri dobri volji, o čemer ne dvomimo —

naj bo za narodne učitelje početek vračanja onih suspendiranih pravic, ki so prvi pogoj za načrtno in sistematično šolsko in izvenšolsko delo, ki je narodni šoli in narodu tako zelo potrebno. Predstavlja naj nado za vrnitev učiteljske stalnosti in dviganje ugleda učiteljskemu stanu. Smatramo, da more biti tudi pri tem vprašanju sodelovanje organizacije samo v splošno korist.

Ker učiteljska organizacija ni sama sebi smoter, nego samo instrument v službi šole in naroda, smatra glavni odbor za svojo dolžnost, da javno ugotovi in naglasi, da so se razmere v organizaciji popolnoma sanirale, da je ona usposobljena staviti vse svoje moči na razpolago narodu in državi. Nova pravila, soglasno sprejeta na glavni skupščini in ideološki pogledi, ki jih ta pravila vsebujejo, ji dajejo še večjo duhovno moč in podlago za čim tesnejšo duhovno povezanost članstva, solidno tehnično organizacijo, notranjo zgraditev, okrepitev in zdravje. Glavni odbor smatra, da bi bil vsak poskus cepljenja organizacijskih moči, umetnega vpliva in delitve v današnjih razmerah težak zločin napram narodni šoli in narodu, zločin, ki bi imel dalekosežne posledice. Učiteljska organizacija je izven-strankarska ter se njeni smotri strinjajo s smotri najširše politike naroda in države; zato se pričakuje potrditev novih pravil v najkrajšem času.

Izvršni odbor bo s koordinirano akcijo še nadalje deloval za popravilo materialnega in pravnega položaja vsa učiteljstva. Imel bo še posebej v vidu položaj žene učiteljice — uradnika, podražitev vseh življenjskih potrebščin in zelo drago življenje učitelja na vasi.

Da bi se ustvarila čim krepkjša delovna zveza glede vprašanj našega celotnega šolskega sistema, se smatra kot nujno, da strokovne prosvetne organizacije: profsorska, meščanskih šol in JUU ustanovijo po svojih delegatih prosvetno zbornico, ki naj bi stremela

za reševanjem vseh prosvetnih problemov.

Izvenšolsko delo narodnih učiteljev je treba sistemizirati tako, da bo služilo preporodu vaši ter ohranitvi in dviganju narodne kulture.

Delovalo se bo na tem, da se v interesu pravice in morale priznajo učitelstvu, ki je bilo v službi srbske pravoslavne cerkvene avtonomije, družbe sv. Cirila in Metoda in drugih nacionalnih avtonomnih šol, a je potem prešlo v državno službo, ta leta kot efektivno odslužena v državni službi in da se jim vračunajo v pokojnino in to tem bolj, ker so že itak ves čas prispevali v pokojninski sklad, ki ga je država prevzela.

Naj se učiteljem, ki so zaradi vršenja vojne obveze morali podati ostavko na državno službo, pa jih je v času odslužitve kadrskega roka dohitela vojna, prizna čas, preveden v vojaški službi, po odbitku kadrskega roka, za napredovanje po grupah, kakor je bilo to priznано zdravnikom. Prav tako naj se pravilno regulira položaj onim učiteljem, ki se po odslužitvi kadrskega roka niso mogli takoj sprejeti v službo, a so zaradi proračunskih nemožnosti morali pristati na sprejem v nižjem položaju.

Glavni odbor je razpravljal vprašanje šolskega nadzorstva in šolskih upraviteljev z ozirom na njihov velik pomen za osnovno šolo in je na podlagi podatkov, ki jih je imel, ugotovil, da se nahajajo mnogi šolski nadzorniki, ki so v disciplinski preiskavi zaradi neobjektivnosti pri delu na škodo učiteljskega ugleda in na škodo javne morale, ostali še nadalje na svojih

mestih, dočim so bili mnogi šol. upravitelji izmenjani brez krivde in potrebe.

Glavni odbor se je bavil tudi z vprašanjem internacionalnega učiteljskega kongresa, ki se bo vršil v Beogradu od 9. do 12. avgusta t. l.

Da bi učiteljstvo in narodna šola dali čim večjo korist narodu in državi, je potrebna materialna sigurnost ter krepka intelektualna in moralna kvaliteta članstva. To se bo doseglo:

- s pridobitvijo učiteljske stalnosti na službenem mestu;
- s pravičnim rednim in pravočasnim napredovanjem, ker so dosežanja napredovanja v mnogih primerih stavila mlajše pred starejše;
- s širjenjem stanovskega tiska, kar je dolžnost vsakega člana organizacije, zato se bo to vprašanje tretiralo na vseh letošnjih (sekcij-skih skupščinah);
- z višjo učiteljsko izobrazbo (pedagoška fakulteta, višja pedagoška šola), ki naj služi samo osnovni šoli, tako da bo vse učiteljstvo deležno višje izobrazbe;
- s spoštovanjem državljana-učitelja in
- s prirejanjem velikih učiteljskih zborovanj, ker dajejo zelo koristne rezultate. Potrebno jih je organizirati čim več po vsej državi.

Zato se bo poleg vprašanja učiteljskega tiska razpravljala na vseh sekcij-skih učiteljskih skupščinah tema: Učiteljska stalnost kot potreba šole in države, a na glavni skupščini tema: Državlanski pouk in državljska vzgoja.

kon o sodnikih od 8. I. 1929, zakon o ureditvi šerijatskih sodišč in o šerijat. sodnikih od 21. III. 1929, zakon o drž. tožilstvu od 21. III. 1929, zakon o spremembi predpisov, nanašajočih se na plače in ostale prejemke osebja pravosodne stroke od 13. VII. 1929, čl. 63. fin. zakona za 1929/30, zakon od 21. junija 1929 o spremembi čl. 63. navedenega zakona, zakon o srednjih šolah od 31. VIII. 1929, zakon od 4. XI. 1929 o plačah, stalnih mesečnih in drugih dokladah in prejemkih, napredovanju in pokojninskih prejemkih nastavnikov srednjih strokovnih šol v resortu ministristva za trgovino in industrijo, zakon o vseučiliščih od 28. VI. 1930, ki so za uradnike, za katere so veljali, določili sistem napredovanja, ki je bil drugačen od tistega, katerega je predpisal uradniški zakon iz leta 1923., zlasti pa: napredovanje iz nižje v višjo skupino na podlagi določenega števila službenih let, odsluženih v nižji skupini.

Po prehodnih odredbah iz teh posebnih zakonov ali s pozivom enega od njih na druge, so se morali uradniki, za katere so veljali, prevesti na te zakone tako, da se jim je vračunalo skupno število let službe, ki se jim je po teh zakonih priznavala za pokojnino, in se jim je po teh službenih letih določila skupina, v katero so po teh zakonih mogli priti. Kolikor jim je pa preostajalo let preko števila, potrebnega za skupino, v katero so mogli priti, so se jim kot višek priznala za vračunitev v rok, predpisan za naslednjo skupino. Ta sistem napredovanja se je iz teh posebnih zakonov sprejel tudi v novi splošni uradniški zakon iz leta 1931., toda v njegovem I. odst. § 49. je določeno kot pogoj za napredovanje v višjo skupino določeno število let efektivne službe, odslužene v prejšnji nižji skupini. Zaradi zahteve zakona, da naj bo to efektivna služba, se je v upravnosodni praksi smatralo, da se v roke iz § 49. u. z. ne morejo vračunavati tudi tisti viški, ki so bili priznani s posebnimi zakoni z leta 1929. in 1930., vsled česar so isti ostali brez vpliva na napredovanje pri vseh tistih uradnikih, ki teh presežkov niso bili izkoristili do uveljavljenja uradniškega zakona iz leta 1931.

Toda če so ti presežki predstavljali dobo službe preko dobe, potrebne za skupino, v katero so bili prevedeni dotični uradniki po posebnih zakonih, po kateri so se jim tudi ti presežki priznali za nadaljnje napredovanje, je finančni zakon za l. 1932./33. predpisal v § 62., toč. 25., določbo, po kateri se »čas, ki je priznan državnim uslužbencem z ukazi ali z izvršnimi

odločbami za nadaljnje napredovanje po zakonih, ki so veljali, dokler je dobil moč uradniški zakon od 31. marca 1931, računa na isti način tudi po tem zakonu.« Tako so bili ti presežki izenačeni z efektivno službo v svrhu napredovanja po § 49. u. z.

Ze iz tega izhaja, da se določba toč. 25., § 62., o dobi, priznani za »nadaljnje napredovanje« nanaša na presežke iz posebnih zakonov. Kar se pa tiče časa, priznanega po splošnem uradniškem zakonu iz leta 1923., bi se moglo sklepati, da je z določbo toč. 25., § 62., zajet tudi le-ta, zato ker je tudi zakon iz leta 1923. neposredno veljal pred zakonom iz leta 1931. Vendar pa gre po besedilu te določbe za dobo, priznano po prejšnjih zakonih, toda samo za nadaljnje napredovanje po teh zakonih. Ker se pa po splošnem uradn. zakonu iz leta 1923. z ozirom na njegov sistem napredovanja ni priznavala za nadaljnje napredovanje nobena doba niti ob prevedbi niti pri napredovanju ali postavljanju, pomeni to, da po tem zakonu, čeprav je veljal pred današnjim, ni bilo nobenega takega časa, priznanega »za nadaljnje napredovanje« o katerem govori točka 25. § 62. Zato čas iz te določbe ni tisti, ki se je splošno priznaval po uradniškem zakonu iz leta 1923.

Iz navedenega izhaja, da točka 25., § 62., fin. zak. iz leta 1932./33. z ozirom na razloge za njegovo izdajanje, kakor tudi po njegovem besedilu, obsega samo tisto dobo, ki se je priznavala za nadaljnje napredovanje po posebnih zakonih iz leta 1929. in 1930., ne pa tudi za tisto dobo, ki se je priznavala po uradn. zakonu iz leta 1923.

Zato je splošna seja državnega sveta na podlagi čl. 4. zak. o drž. svetu in uprav. sodiščih in § 13. zak. o posl. redu izdala pod št. 32.633/35-IV od 27./28. novembra to-le

odločbo

o razumevanju § 52., toč. 25., fin. zak. za leto 1932. 33.:

»V rok iz § 49. u. z. se računa po točki 25. čl. 62. fin. zak. za 1932/33 samo tista doba, ki je bila z izvršnimi odločbami priznana za nadaljnje napredovanje po zakonih, veljavnih pred uradniškim zakonom iz leta 1931., ki so predpisovali napredovanje v višjo skupino na podlagi določenega števila službenih let, odsluženih v nižji skupini, in se tudi toč. 25., § 62., navedenega zakona more uporabiti samo v takih primerih, ne pa tudi v primerih, kjer se je z izvršnimi odločbami priznala skupna služba po uradniškem zakonu iz leta 1923., ki je predpisoval napredovanje po skupinah na podlagi skupnega števila službenih let.«

Malce utrujena in otožna, to priznam. Toda prav nič vampirska. No, sicer pa vé to vsakdo, da ni taka. Pripovedovala mi je tudi o tem, da zato trpi, da to ni njen značaj, da pa ji režiserji ne dajo, da bi igrala kaj drugega.

Peljala sva se po prelepem drevedu samih palm, na levo je šumelo morje in nebo je bilo čudovito modro nad nama in rahel veter, kakršnega tako prijetno občutimo ob vročih poletnih dneh, nama je pihljal prijeten hlad. Drevedo ni bilo ne konca ne kraja. »Kam pa se prav za prav peljeva?« sem jo vprašal. Greta me je z sanjavimi krasnimi očmi pogledala in visoko dvignila trepalnice. »V Palm Beach,« je rekla, »v slovitio milijonarsko kopališče.« Prikimala je. »Občujem samo z milijonarji.« je rekla, »to so najskromnejši in najprijetnejši ljudje, kar jih je sploh na svetu.« »Slišiš, Greta,« sem dejal in niti opazil nisem, da jo že tikam, »kako pa je takole prav za prav, če je človek tako grozansko slaven?« »Strahovito,« je rekla Greta.

Pa sva bila že v Palm Beachu. Leži prav na drugem koncu Amerike, toda tega se takrat nisem spomnil. Imel sem občutek, kakor da leži čisto zraven Hollywooda. Sedela sva v čudoviti hotelski restavraciji ob morju, mizo so nama bili že prihranili. Natakariji so neslišno polzeli sem in tja. Tudi tod je morala Greta neprestano odzdravljati. »Kdo pa je to?« sem vprašal. »To je Morgan,« je rekla. »Kdo pa je tisti stari gospod, ki osem natakarijev stoji okoli njega?« »Tega ne poznaš?« je vprašala, »saj to je Rockefeller.« Prav na vse me je Greta opozorila. Sicer se pa tile milijonarji zelo prirodno in preprosto obnašajo. Ampak to so bile pač vse samo postranske stvari. Neprestano sem zijal v Greto, njena nežna usteca in lepe roke. Kakšne lepe ročice ima ta ženska! In kako ljubko je, kakor kanarček. Jaz sem ji neprestano prigovarjal: »Greta, jej vendar.« Toda ona se mi je samo malce žalostno nasmehnila in rekla, da nima spet prav nič teka. Najrajši bi bil kar pri priči tekel po zdravniku. Saj

Priznanje služb za napredovanje

Važna odločba splošne seje državnega sveta

Pred splošno sejo državnega sveta se je obravnavalo vprašanje, kako je razumeti predpis toč. 25., § 62. fin. zakona za leto 1932./33., glede tega, ali se po tem predpisu računa v roke iz § 49. sedanjega uradniškega zakona samo tisti čas, ki je bil z izvršnimi odločbami priznan za nadaljnje napredovanje po zakonih pred 1. aprilom 1931, ki so urejevali napredovanje na podlagi določenega števila let službe, odslužene v nižji skupini — ali pa če velja ta določba tudi za tiste primere, kjer se je z izvršnimi odločbami priznala po uradniškem zakonu iz leta 1923. celotna služba za napredovanje.

Navedeni predpis točke 25., § 62. fin. zak. za 1932/33. se glasi: »Čas, ki je priznan drž. uslužbencem z ukazi

ali z izvršnimi odločbami za nadaljnje napredovanje po zakonih, ki so veljali, dokler je dobil moč zakon o uradnikih od 31. marca 1931, se jim šteje na isti način tudi po tem zakonu.«

Ker se je to vprašanje različno obravnavalo, je bilo predloženo splošni seji drž. sveta, ki se je vršila v dneih 27. in 28. novembra 1935. Pod št. 32.633/35 se je izdala odločba na podlagi sledečega razmotrivanja:

»Po uradniškem zakonu iz leta 1923., ki je veljal pred sedanjim uradn. zakonom iz leta 1931., je bilo določeno napredovanje uradnikov po skupinah na podlagi skupnega števila službenih let (čl. 57). Vendar, dokler je bil ta zakon še v veljavi, so bili uveljavljeni razni posebni zakoni (za-

si mislim, no, to je pa ali kino ali pa kakšna druga nova sleparija. Tam so stali namreč najbolj trapasti naslovi. Nekaj sem si jih zapomnil. Ves seznam je bil urejen po strokah: Politične sanje, Umetniške sanje, Slikarske sanje, Znanstvene sanje, Otroške sanje, potem je bila tudi neka razpredelnica: Sanje po besedah. Ko bereš prvič take nore naslove, prav res ne veš, kaj bi počel s tem. Toda med navedenimi besedami sem se kmalu znašel. Torej tam je stalo na primer: Srečanje z... in potem ste lahko brali imena, ki so le količkaj slavna... med tisoči imen je bila tudi Greta Garbo. No — in Greta Garbo je pa moja stara simpatija. Mislim, da poznam prav vse filme, v katerih je kdaj-koli Greta Garbo igrala. Povem torej možu pri okencu številko, ki je stala pod njenim imenom. Še danes jo vem: 3647.

Ste že kdaj videli pri kolodvorski blagajni, kako vam možak preluknja vozovnico, če se hočete kam peljati? Tak aparat je stal tam zraven moža. Prav nič me ni naprej spraševal, temveč sprožil aparat, ki je takole trikrat ali štirikrat zaropotal in nato je padel iz njega listek, nekajkrat preluknjan. Na njem je stala številka 3647 in čisto z majhnimi črkami v oklepaju: Z Greto Garbo na sprehod iti, in spodaj a) Prvo srečanje. Bile so torej očitno še nadaljnje sanje, kjer si si lahko naročil drugo, tretje in četrto srečanje, morda celo mal prepriček z Greto Garbo. Morda je bila tam tudi poroka z njo in nato ločitev. Ampak saj sem vam že prej povedal, če človek neko stvar prvokrat spozna, je prav posebno bedast in neroden. Ne vem tudi, zakaj sem tako trdovratno vztrajal pri tem, da se moram delati, kakor da sem že star gost tam.

Ko je sluga videl, da imam listek, je urno šel pred menoj in mi v dolgem hodniku večkrat odgnil zavese. Dvakrat sem kradoma pogledal skozi špranjo v neko dvorano, iz katere je čudno globoko in melodično brnelo, kakor če delujejo veliki transformatorji. Sploh je dišalo zelo po elektriki. »Tod je prostor,« je rekel sluga

in že sem stal v precj velikem prostoru, kjer so v krogu okoli čudnega aparata ležali ljudje v globokem spanju. Neki mož mi je odvzel listek, ga neslišno preščišnil in ga izročil drugemu, ki je stal sredi dvorane na nekem čudnem odru. »Če bi se gospod blagovoliil tod uleči,« je rekel mož, ki mi je priščišnil listek. Zazdel sem si, kakor star kadilec opija, ko sem se zleknil na divan.

Poleg mene je ležalo mlado dekle s čudno blaženim obrazom in zaprtimi očmi. Na levi je ležal precej debel gospod, tudi z zaprtimi očmi. Zdelo se mi je, da sanja o Mussoliniju, zakaj spodnjo čeljust je imel odločno porinjeno naprej in obe stisnjeni pesti si je pritisikal na prsa. Morebiti je pa sanjal le o Primu de Riveri, ta je bil takrat še veliki mož. Kaj naj vam še povem? Ko premišljam takole, kaj se bo neki zgodilo, stopi kar naenkrat predme Greta Garbo, sama v lastni osebi. Skočim z divana in mi je seveda malce nerodno, saj je morda vse skupaj le sleparija in to sploh ni Greta Garbo. Seveda je sleparija, vem to prav zagotovo. Kaj ti ljudje prav za prav mislijo s sanjami! Toda na prečuden način je možak s svojega ogromnega in smečnega odra izginil. Jaz sem pa v stanovanju Grete Garbo, le predstavljajte si, v tem slavnem stanovanju — saj ga poznate s slik naših filmskih zvezdnic. Samo starinsko, težko, izrezljano pohištvo in dragocene preproge, in Greta Garbo mi pravi: »Tako bom gotova, samo klobuk si denem še na glavo.« In nato greva pod roko po stopnicah na cesto. Saj nisem bil še nikoli v Hollywoodu, pa sem vseeno poznal cesto, njeno ime in hišno številko. Palača, vam pravim, ki stanuje v nji ta ženska! Ravno nasproti leži Janningsova vila, na desni stanuje Chaplin, a Harold Lloyd se je pripeljal ravno z avtomobilom mimo in zaklical: »Halo, Greta!« in ona se mu je nasmehnila in mu zaklicala nazaj: »Halo, Harold!« Toda tedajci je šofer že odprl vrata in vstopila sva. Ne morete si predstavljati, kako dražestna je ta ženska.

H. HEARN:

Sanje naprodaj

Čudna zgodba.

»Če pridete kdaj v Lipsko,« mi je dejal mož, ki sem mu ime že pozabil, »se vendar malo oglejte, če morebiti nekje v starem mestu ne najdete hiše s čudnimi starinskimi vrati. Navadno stoji pred njimi možakar, malce staroversko oblečen. Če se dobro spomnim, ima celó cilinder na glavi. Nekega večera sem slučajno šel tam mimo. Veste, to so taka čisto stara vrata, kakor iz XVIII. stoletja. Morebiti je tudi še izvesna tabla nad njimi in stara svetilka. Mislim, da se pride od Grimmove ceste, če iščete hišo. Morebiti vam ulico tudi kdo pove, ki je v Lipskem domu. Mislim, da hodijo mnogi ondodni meščani tja. Opazil sem to na izgovorjavi, ki sem jo tam slišal, ko so ljudje listali po seznamih.

Predstavljajte si, na deski na hiši stoji: »Tukaj se prodajajo sanje.« Ste že kdaj slišali kaj takega? Mislim sem, da je tam kino, in sem vprašal moža, ki je stal pred vrati. Mož je sicer tudi govoril po saško. Spal je stoji, ko sem ga nagovoril, pritisnil je enostavno na gumb in me spustil v vežo. Tako sem stal tedaj na popolnoma temnem dvorišču in samo majcena svetilka je razsvetljevala napis: »Sanje, pritičje desno.« Kesneje sem hišo že trikrat iskal, pa je nisem našel. Storkljam torej po stopnicah in pozvonim, in ko mi odpro, stojim, se mi je zdelo, v nabito polni oblačilnici nekakšne restavracije. Prišel je vratar in me je peljal k blagajni. Tam je stalo kakega pol tucata ljudi in listalo po seznamih. Mož pri okencu je tudi predme porinil tak seznam, privezan na verižico, pisano lepo s strojem, z naslovi, urejenimi po abecedi.

Sanje. Saj vendar veste kako je, če pride človek tako kam na tuje. Noče se pokazati neumnega, noče spraševati. Listal sem torej kakor star gost po seznamu in

Selitveni račun

(Nadaljevanje.)

Dospelši na svoje novo službeno mesto, sem smatral za svoje najvažnejše in prvo službeno opravilo, da sestavim svoj selitveni račun, da ne zamudim roka 30 dni, predpisanega za predložitev računa po izvršenem potovanju in po prejetem predprijemu, kar bi imelo za posledico 50% odtegljaj od prvih prihodnjih službenih prejemkov.

V računu moram predvsem jasno navesti, da ga predlagam samo za svoje potovanje in da bom pohištvo in družino, ki šteje 4 člane, preselil naknadno.

Pri sestavi selitvenega računa se mi je držati sledečih, po uredbi predpisanih podatkov: 1. ime in priimek, službeni naslov (zvanje), skupino in stopnjo polagatelja; 2. datum predložitve; 3. čas odhoda in vrnitve s polurnim pribitkom pri odhodu in prihodu, če se je na potovanju porabila železnica, s točno označbo kretanja in časa, prebitega na potu; 4. vsote prejete na račun selitvenih stroškov, v kolikem znesku, v kakšni valuti in pri kateri blagajni; 5. vse ugodnosti, ki jih je imel polagatelj računa pri prevoznih sredstvih; 6. ob selitvi v družino število otrok, dan, mesec in leto njih rojstva.

Iz Kranja sem odpotoval v nedeljo, dne 29. III. t. l. Vozil sem se v I. razredu brzovlaka štev. 3, ki odpelje iz Kranja ob 8,15 in prispe v Ljubljano ob 8,50, nadaljuje pot do Zagreba, kamor dospo ob 11,50. V Zagrebu sem prestopil na brzovlak štev. 306, ki odpelje iz Zagreba ob 17,45 in privozi v Karlovac ob 18,38, kjer sem moral prestopiti na brzovlak štev. 1002. Iz Karlovca sem odpotoval ob 0,58 in prispel v Split v ponedeljek ob 9,04 zjutraj. Polovična karta I. razreda brzovlaka stane od Kranja do Splita 303 Din. Od Splita do Dubrovnika sem se vozil s parnikom. Parnik »Jadranske plovidbe« odpelje iz Splita v torek ob 5. uri, vozi preko Metkovića in privozi v Dubrovnik v sredo ob 18,15. Vozna karta I. razreda iz Splita v Dubrovnik stane 288 Din. Ker dovoljujeta »Jadranska plovidba« in »Dubrovačka parobrodna plovidba a. d. Dubrovnik« na svojih parnikih 50% ni popust za drž. uradnike in njihove družine, sem plačal za vožnjo Split—Dubrovnik samo 144 dinarjev.

Za osebne izdatke od stanovanja do kolodvorske postaje v Kranju in od kolodvorske postaje do stanovanja v Dubrovniku, si smem po tabeli čl. 36. ur. št. 84.6000/I ex 1931 zaračunati 40 dinarjev, pri prevozu prtljage pa imam

na podstavi iste tabele pravico do povračila maksimalne težine 50 kg po tarifi za brzovoz. Za prtljago preko te težine si moram preskrbeti potrdilo železniške uprave samo za maksimalno težino, ker se mi povrne samo prtljažnina, odpadajoča na to težino. Ostalo težino odnosno njeno prtljažnino moram plačati iz lastnega žepa.

Ker sem na potovanju prebil, počeni od 7,45 dne 29. III. do inkluзивno 18,45 dne 1. IV., vsega skupaj 83 ur, si smem zaračunati dnevnicu za 3 dni in 11 ur, kar odgovarja znesku 441 dinarjev (3126 + 63). Pri potovanjih po železnici si smem pri odmeri dnevnic pribiti po pol ure na račun poti od stanovanja do kolodvora in obratno. (Glede odmere dnevnic glej čl. 6. uredbe 84.600/I ex 1931).

V računu moram položajno skupino in stopnjo navesti radi tega, ker od nje zavisi dnevnicu, razred po železnici in povračilo za prevoz prtljage in pohištva.

Ker zastarevajo vse zahteve za povrnitev potnih stroškov v teku šestih mesecev, računajoč od dneva izvršenega potovanja, je potrebno, da na vedem v računu tudi datum, kdaj je bil račun sestavljen odnosno predložen.

Račun selitvenih stroškov oz. njegove podatke mora overiti moj neposredni starešina urada in potrditi, da je selitev dejansko izvršen. Preden overi selitveni račun, se mora starešina prepričati, če so vsa povračila selitvenih stroškov pravilno vnesena vanj. Za izdatke, ki iz kakršnegakoli vzroka niso bili zaračunani v računu, pa so bili dejansko izvršeni, ki gredo torej v škodo polagatelja računa, naj odredi, da se naknadno vnesejo. Prav tako mora starešina v računu črtati vse tiste izdatke, ki niso utemeljeni v uredbi št. 84.600/I ex 1931.

Potne račune ugotavlja pri bankski upravi oddelek VII., ki jih po ugotovitvi dostavlja krajevni kontroli pri finančni direkciji v pregled in vidi-ranje. — Ker sem v eni osebi polagatelj računa in starešina urada, uveri moj selitveni račun uslužbenec, ki me nadomestuje v dolžnosti starešine urada. Če urad poleg mene ne bi imel nobenega drugega uslužbenca, bi smel svoj selitveni račun overiti sam, to pa le v lastnosti starešine urada.

(Dalje prih.)

Oblake kemično čisti, barva, plislre in ilka tovarna J. O. S. R. E. I. C. H.

je tudi zmerom zelo blede videti in tenka in se, kadar je ne filmajo, mnogo sonči. Čudno je bilo le, da mi je vse, kar sem bral o Greti v časopisih, sama potrdila. Tako na primer je bilo tam napisano, da ji je prav za prav ime Gustavson. Vprašal sem jo zastran tega in res mi je pritrdila. Kar naenkrat sem imel pa občutek, zdajle bo pa tegale sprehoda konec. Šla sva pa še v bajen bar in popila tam vsak koktail. In res komaj sva posrkala zadnje kaplje, je rekla Greta: »Zdaj je pa konec sprehoda.« Zelosten sem jo spremil do avtomobila in si mislil, no, ostanem pač sam še malo v Palm Beachu. Toda ko jo pred odprtimi vrati njenega avtomobila vprašam: »Kdaj se vidiva spet?« mi je odgovorila čisto drug glas: »Drugo srečanje, prosim doplačilo!«

Odprl sem oči in sem špet ležal v tistem čudnem prostoru. Sluga je stal pred menoj in me vprašal, če želim doplačati. Divan na desni kraj mene, kjer je ležalo prej mlado dekle, je bil prazen, debeluh na levi je pa ravno vstajal in si z majhnim glavnikom česal zmršene lase. Zdelo se je, da je moral zelo živahno sanjati. Sedel sem precej razočaran, ker spoznanje, da se mi je samo sanjalo, da sem se sestal z Greto, me je neusmiljeno iztreznilo. »Hvala«, sem nevljudno dejal in vstal. »Prosim, ne stojte tod.« je dejal gospod in me rinil proti izhodu, zakaj tam je ležala starejša dama in z našobljenimi usti in zaprtimi očmi neprestano tiho čivkala: »Ekselencia, seveda, ekselencia, ampak prosim, ekselencia.«

Bil sem precéj prevzet in razbit, kakor je človek po navadi po živih sanjah. Nekdo mi je pomagal obleči plašč. Neprestano sem zijal v moza pri blagajni in ga hotel vprašati, kaj prav za prav vse to pomeni, zakaj ni o tem nič v časopisih in sploh nič reklame, in nič podobnega. Toda že mi je nek fant odprl vrata in me z debelim gospodom spremil po temnem hodniku. Naenkrat sva bila na cesti. Debeluh za menoj je šel brez pozdrava na levo in že sem mislil, da bi bilo dobro iti za njim in ga vprašati, če je abonent. Pa tudi za to

nisem imel dovolj volje. Šel sem kar tako naprej in zmerom iznova mi je šlo po glavi, jutri pridem spet šemkaj, pri tem sem pa pozabil zapomniti si cesto in hišo. Bil sem še zmeraj pri Greti. Premišljal sem še vedno o tem, kaj bi neki govoril z njo, ko se prihodnji snideva. In neprestano sem mislil na to, da bi se odpeljal v Hollywood. To se mi kar naenkrat ni zdelo nič nenavadnega, saj sem jo zdaj že prav dobro poznal. Predstavljajte si le moje neumnosti!

Zvečer, ko sedim v Auerbachovi kleti, in jem zrezek á la Faust, me vpraša neki gospod, če je še mesto pri moji mizi pristo. Saj to je bil vendar kontrolor iz te sanjske palače! Pričela sva se razgovarjati in brez najmanjšega prikrivanja mi je pojasnil to čudovito iznajdbo. Vse te sanje so tako podobno kakor pri gramofonu izdelane na plošče, ki so elektromagnetsko zvezane z membrano v blazini na divanu. Prenos posreduje vibracija v velikih možganih, vibracija zadene spalni živec zadaj v možganih, ki ga je našel neki mladi učejnik, in izzove tudi sanjske predstave z valovi nekako kot pri radiu. No, na radio se prav tako nič ne razumem. Ampak saj veste, kako si da človek razlagati takele tehnične stvari. Slišiš nekaj krilatic, pa se ti vse skupaj že ne zdi nič več tako čudno. Zame je bilo dosti važneje izvedeti od njega, če vé, kako gre pri drugem srečanju z Greto Garbo. »Ah,« je dejal: »Veste, drugo srečanje ni posebno zanimivo. Po drugem srečanju jo peljete do doma, in v večji vam da poljubček.« Ampak peto srečanje, to je pa nekaj prvovrstnega, to naj si jutri dam naviti. To so pa najbolj imenitne sanje, kar jih pozna, zato pa tudi točko iz seznama najpogosteje zahtevajo.

Poslovlila sva se in pri tem sem pa res pozabil, da bi se bil spomnil vprašati ga po naslovu. To sem opazil šele drugo jutro.

Še danes se mi mnogokrat zazdi, da bi Greti prav za prav rad pisal razglednico, pa mi potem pride spet na um, da me vendar sploh ne pozna, kje šele da bi se tikala.»

Vestnik

Jubilej. Začetek junija je v Kranju praznoval osemdesetletnico rojstva upokojeni nadzornik brzoyava in telefona, g. Miha Jakofčič. Jubilar je po rodu iz Bele Krajine in je prvotno služboval pri orožništvu, kesneje pa je prestopil v poštno službo, dokler ni bil leta 1914. upokojen. Za svoje dolgoletno, vselej vestno in vzgledno službovanje je prejel več odlikovanj. Ob častitljivem osemdesetletnem življenjskem jubileju, želimo g. Jakofčiču, zvestemu našemu naročniku, še mnogo zdravih in zadovoljnih let.

Glasovi naročnikov. Zvest, dolgoleten naročnik našega lista, ki živi kot upokojenec v inozemstvu, nam je poslal zanimiv prispevek o uradniškem vprašanju v Avstriji. Hkrati nam piše ta vrli tovariš, ki je naročen na naše glasilo že odkar izhaja, ki je bil vselej zaveden član strokovnih društev in je še zdaj včlanjen v svoji stanovski organizaciji, to-le: »Kar se lista »Naš Glas« tiče, pripominjam, da ga redno dobivam, za kar se cenj. upravi iskreno zahvaljujem. Na list »Naš Glas« bom naročen, dokler bo izhajal in ga ne morem pogrešati. Če bi tudi še enkrat toliko stal, ga ne bi opustil. Vedno kaj prinese, kar človeka zanimal!« — Zanimiva je sodba tega našega zavednega tovariša, živečega v velikem inozemskem mestu, kjer so mu na razpolago razna odlično urejevana strokovna uradniška glasila vseh vrst in smeri.

Vabilo k sodelovanju. Vnovič vabimo prav vrljudo vse aktivne in upokojene drž. uslužbenec, naj se uvrste v krog naših sotrudnikov in dopisnikov. To vabilo naj velja ne samo našim p. n. naročnikom, temveč tudi vsem bralcem in prijateljem lista sploh. Zlasti vabimo k sotrudništvu naše podeželske tovariše, ki naj bi list redno in sproti obveščali o vseh važnih in zanimivih dogodkih, ki se tičejo našega stanu. S sodelovanjem vseh bo mogoče list še izboljšati in ga napraviti aktualnejšega.

Iz tovariškega tiska. Iz zadnje številke zagrebškega »Penzionera« od 25. maja 1936, je razvidno, da je dobilo to glasilo zagrebške upokojenske organizacije po kratkem času spet novega urednika. Kot odgovorni urednik je podpisan g. Simo Dokmanović, načelnik drž. železnice v pokuju. Nekaj številjk je zadnji čas uredil g. Lovre Kalašič, inspektor fin. kontrole v pok.

Praznik železničarjev. Dan 3. junija, na pravoslavni praznik carja Konstantina in carice Jelene, je slava vseh železničarjev in brodarjev. Člani UJNZB so imeli ta dan prsto, kolikor je to dovoljevala služba. Delavci so pa delali samo tri ure, od 7. do 10. ure, prejeli pa zato polno dnevno mezdno.

Ljubljanski poštarji in glasba. V nedeljo, dne 7. junija so pri sv. maši v ljubljanski cerkvi Sv. Cirila in Metoda na Dunajski cesti sodelovali poštne uslužbenici. Nastopila sta poštarški pevski zbor dravske sekcije Združenja p. t. t. zvančnikov in služiteljev in njen godbeni odsek. Uspeh je bil prav lep in je v čast našim poštним zvančnikom in služiteljem.

Nova poštarška godba. Poštne uslužbenici v Celju so ustanovili lastno godbeno društvo, ki se je ustanovilo konec maja.

Zakaj čvusti?

Vsaka aroma, seveda tudi kavna aroma, ima to lastnost, da se izdiši. Kaj pa bi bila kava brez aromel Zato je tudi dobila nov tesno zaprt kartonski ovoj zmeraj dobro dišeča

Kneippova sladna kava

Novo glasbeno društvo ima že zdaj močan tamburaški zbor. Ustanovilo si bo pa tudi orkestralni in pevski odsek. Idealizem poštne uslužbenec, ki navzlic naporni službi še najdejo časa za kulturno udejstvovanje, je zares vreden pohvale in priznanja.

Potovanje železničarjev na Krf. Železniški turistični klub v Beogradu priredi poklonitveno potovanje na Krf, in sicer v času od 5. do 9. julija. Vsem železničarjem je dovoljen dopust na račun letnega odmora, hkrati pa dovoljeno potovanje v inozemstvo, kamor potujejo s kolektivnim potnim listom. Vozna cena za posebno ladjo od Dubrovnika do Krfa in nazaj bo znašala Din 195.— za osebo. Treba je, da se udeleži izleta 300 oseb. Udeležje se lahko tudi drž. uslužbenici — neželezničarji, katerim je dovoljena četrtinska vožnja do Dubrovnika.

Delnice Priv. agrarne banke. Pred leti so številni drž. uradniki vpisali večje število delnic Priv. agrarne banke. Kakor znano, jamči država delničarjem vsaj za 6% dividend. Ker pa zlasti manjšim delničarjem ni znano, kje in kdaj se izplačujejo dividende, grozi delničarjem nevarnost, da sčasoma propadejo njihove dividende, ker zastarajo v petih letih. Zato sporočamo, da izplačujejo kupone v višini 6% po odbitku 10% davka: 1. Poštna hranilnica in vse pošte in sicer kupone za l. 1934. in 1935. od komadov po 1, 5 in 10 delnic. Kuponi nosijo številke 4 ali 5.) 2. Privilegirana agrarna banka, Beograd (Vlajkovičeva 1-3) ostale kupone, t. j. vse kupone št. 1-3 iz l. 1931.—1933. ter od kuponov iz l. 1934. in 1935. kupone od komadov po 25, 50 ali 100 delnic. Ob ti priliki opozarjamo tudi na to, da zastarajo obrestni kuponi obveznic Vojne škode (2½%) že v enem letu in da propade tudi radi zastaranja teh kuponov vsako leto mnogo denarja, ki je last drž. uradnikov, zlasti na deželi.

Upokojenec

Doklada za hčer - gospodinjo. Ker pre-mnogi upokojenci ne poznajo veljavnih predpisov, objavljamo, da pripada rodbinska doklada upokojencem izjemoma tudi še po dovršenem 16. letu starosti za hčer, ki svojemu očetu vdovcu gospodinji. Doklada pripada do omožitve hčere, najdlje pa do njene polnoletnosti, torej do dovršenega 21. leta starosti. Za starejše hčere, ki gospodinjo očetu, upokojencem rodbinska doklada ne pripada. Po prejšnji uredbi št. 11.330/1-32 je prejemal tak vdovec za hčer doklado do njene omožitve, ne glede na njeno starost.

Pozakonjeni otroci. Po čl. 5 uredbe o dokladah aktivnih uslužbencev in čl. 15 uredbe o dokladah upokojencev od 19. septembra 1935, pripada rodbinska doklada za vsakega otroka, rojenega v zakonitem zakonu ali pozakonjenega. Mnogi uslužbenici in upokojenci ne vedo kakšna je razlika med pozakonjenimi (legitimiranimi) in posvojenimi (adoptiranimi) otroci. Prvi so lastni, krvni otroci, katere je oče kesneje po sklenjenem zakonu z materjo priznal za svoje. Adoptirani otroci so pa otroci tuje krvi, katere so uslužbenici ali upokojenci po predpisih obč. drž. zakonika vzeli za svoje. Za adoptirane otroke pa draginjska doklada ne pripada ne aktivnim ne upokojenim uslužbencem.

Vozne ugodnosti upokojencev. Iz zagrebškega »Našega Glasu« posnamemo, da je prometni minister izdal nalog, da se v novem pravilniku o voznih ugodnostih, ki naj bi v kratkem izšel, določijo za drž. upokojence večje ugodnosti, kakor doslej. Dovolilo naj bi se večje število ugodnostnih voženj, tako da bo ustrezalo dejanski potrebi. Tako obvestilo je konec marca baje izdala gen. direkcija drž. železnice. — Iskreno želimo, da bi bilo to tudi res, ker

je že skrajni čas, da se ta vsekakor skromna in nepretirana zahteva upokojencev končno vendar le odstavi iz dnevnega reda in se ti davni želji ugodi. Zeleti bi bilo le, da bo število polovičnih voženj kar največje.

Nagrade za osebna posredovanja. Poverjenik scomborskega Udruženja jugoslov. pensionera za dunavsku banovinu, ki živi v Beogradu, opravlja intervencije v korist članov navedene organizacije pri vseh ministrstvih, drž. svetu, glavni kontroli itd. Te intervencije so popolnoma informativne. Za vsako zadevo je plačati poverjeniku 46 Din kot nagrado in poštnino. Kot posamezna zadeva (intervencija) se smatra ena intervencija pri enem uradu. To posnemamo iz »Naše Reči«.

Uspehi organizacij. Iz glasila Društva državnih in samoupravnih pensionera savske banovine »Penzioner« je posneti, da je organizacija dosegla v minulem poslovnem letu sijajne uspehe s svojimi intervencijami v korist članstva. S svojim delom, posredovanji, sestavljanjem vlog in pritožb je društvo doseglo v raznih primerih spremembe izdanih odločb, tako da je rešilo članstvu 1.186.323 Din. Poročilo navaja nekatere primere uspešnih posredovanj. Tako je društvo izzvalo načelno odločbo državnega sveta od 3. aprila 1935, št. 11.044, po kateri je odločilen dan smrti osebe, od katere se izvaja pravica do rodbinske pokojnine. Dvanajstim vdovam, ki so se omožile, ko so bili njihovi možje že upokojeni, je društvo izposlovalo pokojnino, ker so možje dočakali 1. april 1931, ko je stopil v veljavo sedanji uradniški zakon. Tudi mnogim drugim upokojencem je društvo izposlovalo njihovo pravico in lepe zneske na dokladah ali pokojnini.

Iz organizacij

Še zaupnice. Izvršni odbor Jugoslov. učiteljskega združenja v Beogradu je prejel zaupnice od učitelj. društev srezov dobričkoga, kosaničkoga, lapskega prokupskega, vučitrnskega in kruševaškega, nadalje od društev iz staropazovskega, zaječarskega, timoškega, zaglavskega in holjevaškega sreza. — Predsednik organizacije, g. Ivan Dimnik je pa prejel izraze zaupanja in pozdrave z željo, da nadaljuje svoje požrtvovalno delo za učiteljsko od organizacij iz Gjevjelije, Sremske Mitrovice, Sremskih Karlovcev in od društva za okraj Stara Pazova.

Kongres slovanskih narodnih železničarjev. Za dan 14. junija je bil sklican III. redni kongres Lige slovanskih narodnih organizacij železničarjev in brodarjev. Na zborovanje so bile pozvane organizacije »Jednota« iz Prage, organizacija poljskih železničarjev iz Varšave in UJNZB. Kot gost je povabljen strokovna organizacija bolgarskih železničarjev iz Sofije. Navedene organizacije imajo brez Bolgarov, ki še niso včlanjeni, približno 185.000 članov.

Iz organizacije poštne uradnikov. Ljubljanska sekcija Združenja uradnikov p. t. t. stroke je pozvala še neorganizirane poštne uradnike v Sloveniji, naj pristopijo v društvo. Deslejš je pristopilo okrog 50 novih članov. — Organizacija je prosila osrednji odbor naj posreduje v poštne ministru, da se zvaničniki in služitelji z uradniško kvalifikacijo, ki opravljajo uradniško službo, postavijo za uradnike oz. uradniške pripravnike. Na ozemlju ljubljanske poštne direkcije je 41 zvaničnikov (3 moški, 38 žensk) in 18 služiteljev (1 moški, 17 žensk), ki imajo predpisano izobraz-

bo za uradnike od X. pol. skupine navzgor. Od teh jih ima 14 tudi že državni strokovni izpit. Vsi ti opravljajo izključno uradniške posle, so pa zapostavljeni, ker se jim ob prevredbi za uradnike dosedanja službena doba ne bo vračunala za napredovanje. Razen tega pa preprečujejo ti zvaničniki in služitelji, ki vrše popolnoma uradniške posle, nove nastavitve v teh kategorijah, kjer je stalež z njimi zaseden. Tako je imela pošta Ljubljana I pred prevratom 82 uslužbencev, od tega 29 pismonoš. Danes, ko je mesto vsaj še enkrat večje in je tudi delo naraslo najmanj za toliko, je le 98 uslužbencev in med njimi samo 34 pismonoš. Seveda so ti silno preobremenjeni, služba pa trpi. Zato naj bi se ti služitelji in zvaničniki kar najprej prevedli v uradniško kategorijo.

Dom učiteljic. Na zadnjem občnem zboru je poročalo načelstvo, da glede predlogov za vplačevanje zneskov za dosmrtna stanovanja v domu ni bilo nobenega odziva. Tudi se doslej vprašanje združitve doma učiteljic z domom visokošolk še ni rešilo, čeprav se razvija akcija v to smer. Pristopi novih članic in izjave za vplačilo kamnov so redke, kar je posledica neugodnih gmotnih in službenih razmer. Prav zaradi tega so nekatere članice celo prosile naj bi se jim črtali prostovoljni mesečni odtegljaji za kamne, kar pa so zborovalke odklonile. Promet zadruge je znašal lani nad 140.000 Din, zadržno premoženje pa znaša nekaj nad 100.000 Din. Konec minulega leta je imela zadruza 187 članic. Kakor znano naj bi dom učiteljic dajal gostoljubno streho učiteljicam in po možnosti tudi drugim ženskim organizacijam.

Zborovanje meščanskošolskih učiteljev

V Celju se je dne 10. maja vršilo zborovanje učiteljskega meščanskih šol v naši banovini. Predsednik ljubljanske sekcije, upravitelj g. A. Fakin, je podal daljše poročilo o društvenem delovanju. V uvodu je opisal napore organizacije za ustanovitev zveze vseh strokovnih društev prosvetnih delavcev, za kar so se izjavile vse strokovne organizacije. Združenje se je zavzelo za odpravo kuluka in za redno izplačilo nagrad in stanarin katehetom. Društveni odbor je izdelal tudi učni načrt in osnutek zakona za meščanske šole, žal je bil medtem sprejet že drug osnutek, brez vrednosti organizacije. Ta se je zavzela tudi za sestavitve učnih knjig, ki morajo upoštevati posebno življenjske razmere v Sloveniji, da bodo mogle ustrezati svojemu namenu. Društvo je tudi posredovalo, da bi se vse učiteljske meščanskih šol pravilno prevedlo.

Združenje je v svrhu izboljšanja gmotnega položaja učiteljskega meščanskih šol vložilo dolgo vrsto spomenic in predstavniki jih razposlalo narodnim poslancem in se-

natorjem, ministrom in banki upravi. Čeprav nastavniki mešč. šol po svoji izobrazbi prekašajo osnovnošolsko učiteljsko, so vendar njihovi prejemki znatno nižji, ker nimajo pravice do prejemanja stanarine in kuriva. V mnogih primerih nastavniki meščanskih šol prejemajo po 200 do 300 Din na mesec manj kakor učitelji osnovnih šol, prideljeni istim mešč. šolam. Za meščansko šolstvo naj se v prosvetnem ministru ustanovi samostojen oddelek, prav tako tudi pri bankih upravah.

V debati so posamezni člani poročali o raznih vprašanjih, tako o podpornem skladu kralja Aleksandra, v katerega plačujejo člani prispevke po 1 Din na mesec, o smernicah za novi učni načrt za meščanske šole v Sloveniji in o spremembah zakona o mešč. šolah. Nato so se izvolili posebni odbori, ki naj sestavijo ta dva osnutka.

Za kongres celotne organizacije, ki bo v Zagrebu začetek septembra, so bili izvoljeni delegati. Nato je predsednik lepo uspelo zborovanje zaključil.

Zadružne vesti

Bolgarski zadrugarji v Ljubljani. Jubilejnega zborovanja naše Zveze nabavljajalnih zadrug drž. uslužbencev, ki se je vršilo v dne 21. do 24. maja v Zagrebu, so se udeležili tudi bolgarski zadrugarji po svojih zastopnikih. Dne 25. maja so ti bolgarski gostje prišli v Ljubljano, kjer so jim javna oblastva in kulturna društva, zlasti pa naše zadružne ustanove priredile svečan sprejem. Bolgarski zadrugarji, 52 po številu, so si ogledali Ljubljano in obiskali vodilne ljubljanske zadruge in njihove ustanove. Med zadrugami drž. uslužbencev so posetili tudi našo nabavljajalno zadruzo na Vodnikovem trgu, Hranili in posojilni konzorcij, železničarsko nabavljajalno drugo na Masarykovi cesti, železničarsko kreditno zadruzo in še razne druge zadružne ustanove. Hranili so se v menzi želez. nabavljajalne zadruge v Ljubljanskem dvoru, kjer jim je tudi bila v veliki dvorani »Sloge« prirejena slavnostna večerja. Bolgarski zadrugarji so odnesli iz Ljubljane in Slovenije sploh najlepše vtise in zavest, da je zadružna organizacija pri nas močno razvita. Zlasti so Bolgari, stari in prepričani zadrugni praktiki s priznanjem ugotavljali plodonosno delovanje in vzorno organizacijo našega nabavljajalnega združenstva, posebe pa še visoko stopnjo zadrugarstva drž. uslužbencev.

Uradniško zadrugarstvo v Gradcu. Letos je praznovala zadruza državnih uslužbencev v Gradcu (Beamten - Wirtschaftsverband Graz) svojo 35. letnico. Ta močna in uspešna uradniška zadruza ima zdaj naslednje nepremično premoženje: poslopje v Luthergasse št. 4 v tri nadstropja z dvoriščnim poslopjem v dve nadstropji, kjer je tudi centrala zadruge, enonadstropno hišo v Schiessstattgasse 29, zraven slično hišo št. 31, nato pritlično hišo v Petersgasse 23 in enonadstropno hišo v isti ulici št. 25 z gospodarskim poslopjem. Tam je tudi parna pekarna s tremi pečmi, veliko ločeno skladišče za moko, skladišča in kleti, garaža za avtomobile, hlevi, bencinski tank in več lop za drva in premog. Zadruza ima zdaj pet svojih tovarnih avtomobilov in par konj z vozom. Ima štiri trgovine kjer prodaja živež, dve trgovini za manufakturno in čevlje. Glavna živežna prodajalna je v Luthergasse, ostale pa v Leonhardstrasse 3, Schiessstattgasse 31 in na Lendplatzu 12. Zadruza ima tudi lastno pražarno za kavo, posebne vinske kleti, pekarno za pecivo, prodajalno za gledališke, koncertne ter kinematografske vstopnice. Vzdržuje tudi poseben oddelek za pravno varstvo članov. Zadruza ima zdaj nekaj nad 100 uslužbencev in delavcev.

Nove knjige

Naš rod. Z osmo številko, ki je nedavno izšla, je zaključil »Naš rod« svoj sedmi letnik. Kakor vsi dosednji, je tudi ta letnik tega najboljšega slovenskega mladinskega lista prav pester in zanimiv. Med sodelavci je mnogo odličnih mladinskih pisateljev, prav tako, kakor je prispevalo ilustracije več priznanih naših risarjev. — Uvodne črtice iz otroškega življenja je za vsako številko napisal J. Ribičič. Po E. Youngu je priredil zemljepisne podobe o človeških bivališčih po tujih deželah P. Kunaver. Med sodelavci srečamo še znana imena leposlovcev: Fr. Bevk, M. Kunčič, M. Klopčič, B. Magajna, L. Mrzel, Ks. Meško, Iv. Pregel, V. Winkler in druga. Vsaka številka je objavila odlomek zanimive ruske pravljice Vseved, s kombinirano slikarsko pisavo. V rubriki »Doma in po svetu« so objavljeni različni aktualni članki o življenju in dogodkih širom domovine in sveta. Glavno, napeto povest »Bratovščina Sinjega galeba« je prispeval T. Seliškar, ilustriral jo je pa Albert Sirk. — »Naš rod«, ki izide osemkrat med šolskim letom, velja skupaj s knjigami Mladinske matice za vse leto Din 22.50. Na list je ljubljanska sekcija JUU, ki ga izdaja, upravičeno lahko ponosna. Da mladim bralcem, katerim je namenjen, ugaja, najbolje dokazuje izredno visoka naklada, ki sega mnogo nad 20.000 izvodov. »Naš rod« po pravici lahko služi Hrvatom kakor Srbom za vzgled dobro urejevane, resne mladinske revije.

Zdravje. Ta zelo dobro urejevani slovenski zdravstveno poljudni mesečnik je dobil za svoj XII. letnik novo zunanost. Prva številka novega letnika objavlja sledečo vsebino: Od besede do dejanja. Dr. F. G.: Problem ljubljanske bolnice. P. P.: Pismo nekdanj in danes. Sr. N. Jarnović: Kam z otroci čez počitnice? Boštjan Kneipp. Glasnik higienskih ustanov. Drobline. — List ureja kakor doslej dr. Ivo Pirc, zunanost je uredil grafik E. Justin, ki je naslikal tudi inicialke. — »Zdravje« izhaja vsakega 15. v mesecu. Upravičeno lista je v Ljubljani, Pred škofijo št. 1. Za Jugoslavijo znaša naročnina 30 Din na leto. — Našim bralcem ta zanimivi zdravstveni mesečnik toplo priporočamo.

Knjižica o raku. Društvo za proučevanje in pobijanje raka v Ljubljani bo v kratkem izdalo knjižico, v kateri bo razložilo glavne smernice za uspešno pobijanje raka in dalo splošna navodila, kako naj vsak posameznik poskuša pripomoči k spoznavanju te bolezni. Knjižica bo spisana tako, da bo vsakomur razumljiva. Kdor že zdaj naroči knjižico, naj vpošlje obremen s naročilom 6 Din. Pozneje bo cena znašala 10 Din. Naslov za naročila: Društvo za proučevanje in pobijanje raka v Ljubljani, Stara pot št. 3.

! PORAVNAJTE NAROČNINO !

Kr. dvorni dobavitelj
ANTON VERBIČ, Ljubljana
Delikatese Telefon 2673 Špecerija
Najnižje cene! Sveže blago! Skrbna postrežba!

Tovariši!

Kupujte svoje potrebnosti pri tvrdkah, ki inserirajo v »NAŠEM GLASU«

Učiteljska tiskarna

Ljubljana
Franciška ulica
Telefon št. 2312
Račun pošl. hran. 10.761

je najmoderneje urejena in izvršuje vsa tiskarska dela od najpreprostejših do najmodernejših
Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige; ilustrirane knjige v enobarvnem ali večbarvnem tisku; brošure in knjige v vseh nakladah, časopise, revije in mladinske liste. Okusna oprema ilustriranih katalogov, cenikov in reklamnih listov
Lastna tvornica šolskih zvezkov

HRANILNI IN POSOJILNI KONZORCIJ
Kreditna zadruza državnih uslužbencev v Ljubljani, Gajeva ulica 9 — v lastni hiši
Najstarejša kreditna zadruza v Jugoslaviji, ustanovljena leta 1874.
Poštni čekovni račun št. 10.681. Telefon št. 3413
Posojila do Din 10.000 — vsem javnim nameščencem po 8% proti zaznambi na plačo na prvem mestu in poroštvo.

Priporočamo tvrdko
M. Tičar, Ljubljana
za nakup vseh pisarniških in šolskih potrebščin.

Krasne novosti za zaveze
ravno kar doše
Robert Goli
Ljubljana
Selenburgova ulica 3

Zadruza državnih uslužbencev za nabavo potrebščin r. z. z o. z.

Ljubljana, Vodnikov trg št. 5 / Telefon št. 2421

Širite
zadružno misel
med svojimi
tovariši!

Državni uslužbenci!

Vaša nakupovalnica mora biti edino zadružna prodajalna. V zalogi ima vedno sveže specerijsko blago. Dostava na dom brezplačna. Preskrbuje kurivo, posreduje nakup manufakturnega blaga. Na zalogi ima vsakovrsten porcelan, emajlirano kuhinjsko posodo, rje prosti jedilni pribor itd.